

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 4. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

U SVAKOME OD PRVIH TRIJU ZADATAKA PO DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAKRUŽITE SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2

1. Koje se od navedenih nacija smatraju starim nacijama?

- a) Englezi b) Francuzi c) Grci d) Mađari e) Nijemci f) Talijani

2

2. Kojim se od navedenih pojmova i/ili opisa očituju utjecaji multikulturalnosti?

- a) zabrana nošenja burki b) getoizacija c) dvojezične škole
d) *melting pot* e) terorizam f) uključenost manjina u javne medije

2

3. Koji su od navedenih događaja utjecali na slabljenje nacionalizma u matičnoj zemlji?

- a) Gandhijev pokret za nezavisnost Indije b) građanski rat u Siriji
c) pokret protiv Vijetnamskog rata u SAD-u d) Proljeće naroda 1848.
e) promjena engleske inačice imena Turske iz Turkey u Türkiye
f) Svjetsko nogometno prvenstvo u Kataru

SLJEDEĆA DVA ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1

4. Koje je ime naroda koji živi u području označenome zelenom bojom na karti?

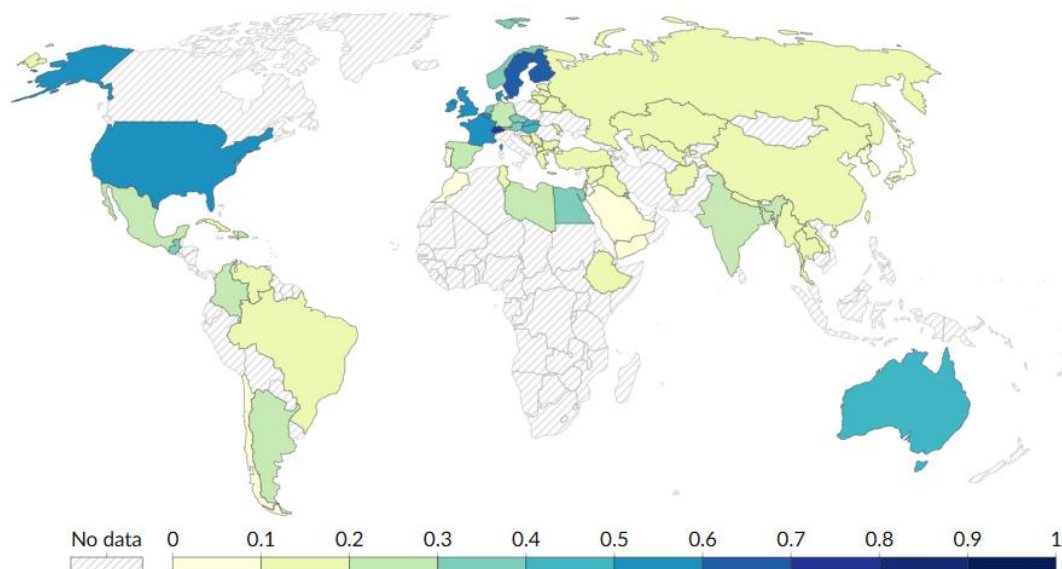
5. Koje su dvije tvrdnje vezane uz narod iz 4. zadatka točne?

2

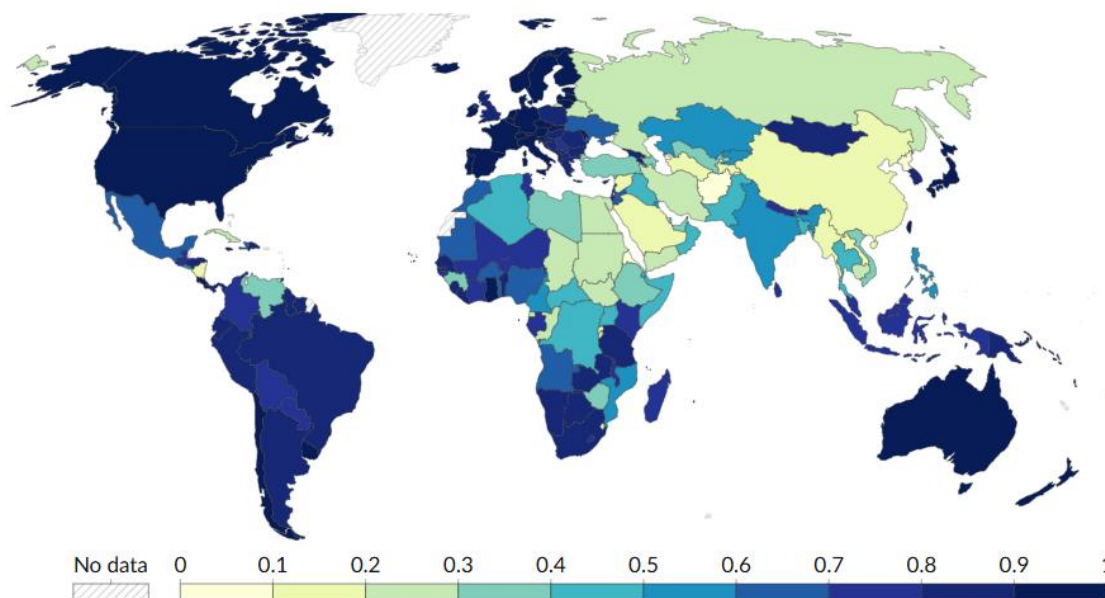
- a) Njihov jezik je genetski izoliran jezik.
b) Etnički i jezično vezani su uz Pirenejski poluotok.
c) Imaju snažno razvijen regionalni identitet što ih čini nacijom.
d) U sklopu Autonomne zajednice u Španjolskoj uživaju kulturnu i političku autonomiju.
e) Tijekom povijesti bili su arabizirani i romanizirani poput većine španjolskog stanovništva.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH TEMATSKIH KARATA.

Karta 1. Indeks ljudskih prava 1789. godine

Karta 2. Indeks ljudskih prava 2023. godine

1

6. Koje je ime afričke države u kojoj je zamijećen pad indeksa ljudskih prava 2023. u odnosu na 1789.? _____

1	
---	--

7. Tko je osobito ugrožen *kafala sistemom* koji utječe na pad indeksa ljudskih prava u mnogim arapskim državama Bliskoga istoka?

- a) nacionalne manjine b) strani radnici c) učenici i studenti d) žene

1	
---	--

8. Koji je redoslijed točan ako znamo da na karti s indeksom ljudskih prava 2023. godine broj 1 označuje države najvišeg stupnja ostvarenosti ljudskih prava?

- a) Afganistan – Kina – Bjelorusija – Venezuela – Alžir – Gana
b) Eritreja – Egipat – Saudijska Arabija – Pakistan – Madagaskar – Japan
c) Laos – Venezuela – Bjelorusija – Pakistan – Kazahstan – Čile
d) DNR Koreja – Egipat – Sirija – Venezuela – Indija – Norveška

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH LOGOTIPA.

1	
---	--

9. Koje je ime nevladine organizacije, čiji je logotip prikazan na slici, a koja je prozvala FIFA-u da zaustavi proces izbora Saudijske Arabije za domaćina turnira najboljih nogometnih reprezentacija zbog kršenja ljudskih prava?

1	
---	--

10. Koje je ime najstarije europske organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava na Starome kontinentu?

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I GEOGRAFSKIH KARATA.

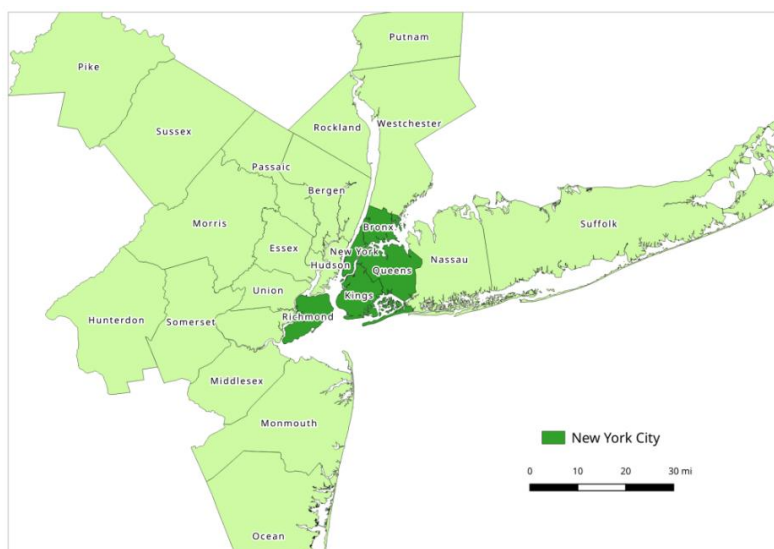
3

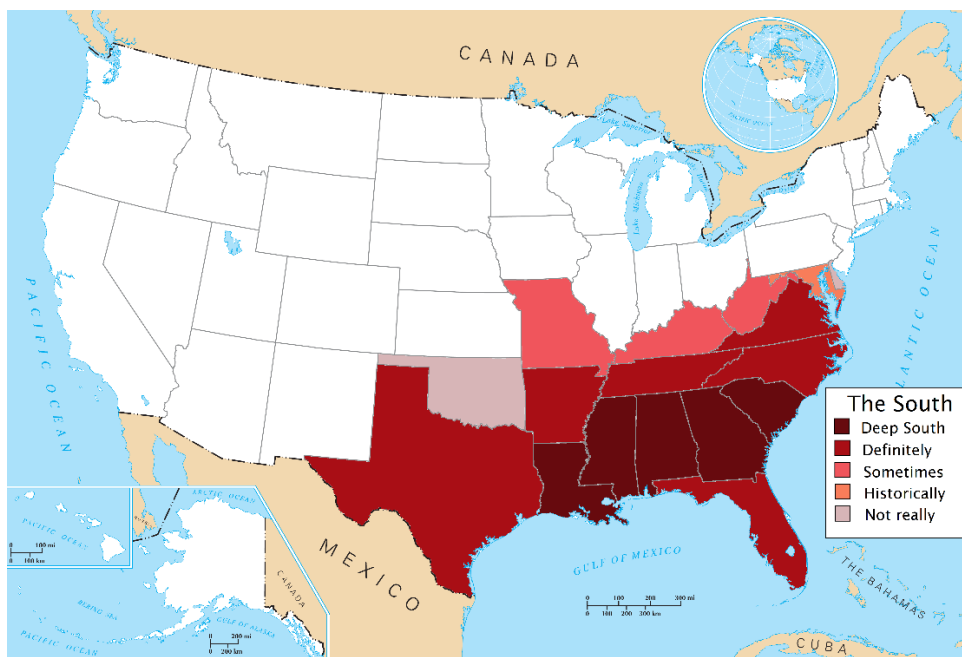
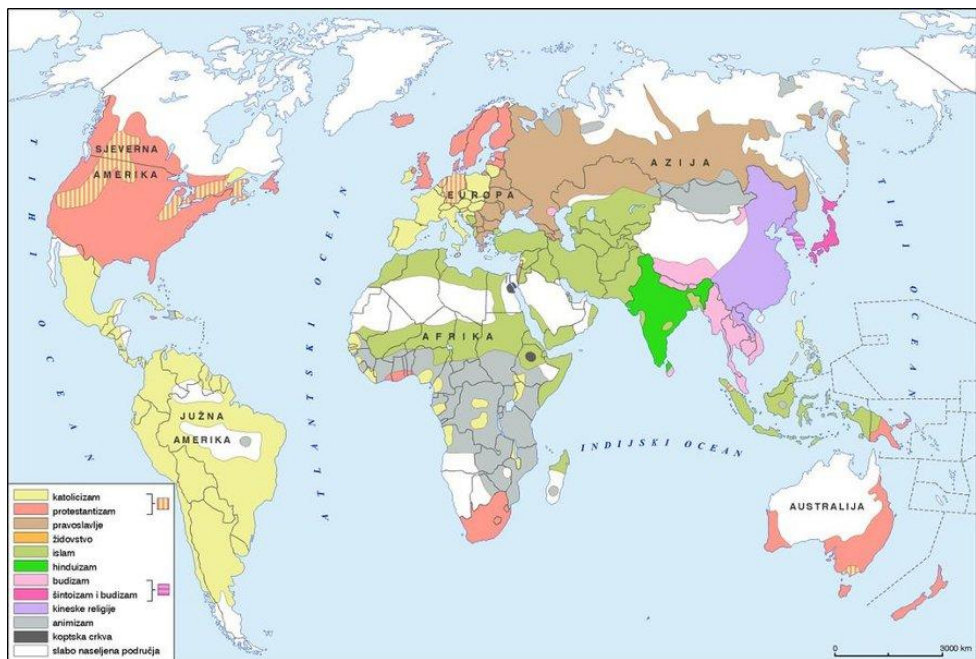
11. Na crte ispod priloženih fotografija upišite ime nematerijalnoga dobra upisanoga na UNESCO-ov Reprezentativni popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva.

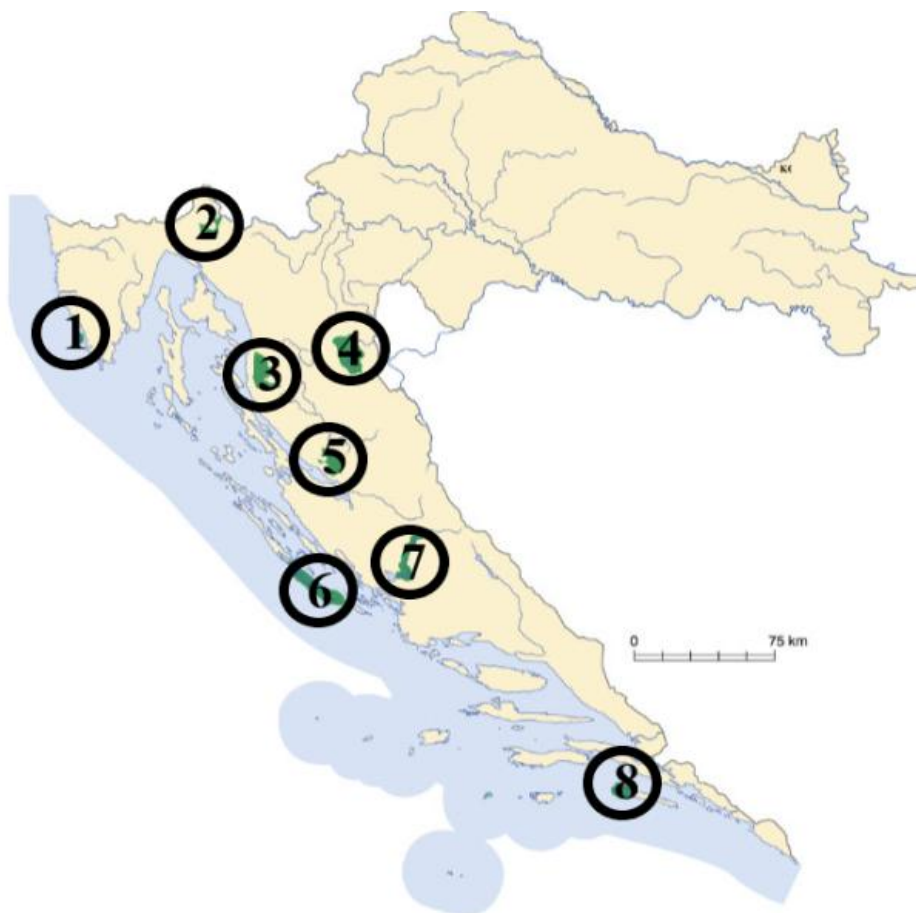
3

12. Na crte ispod priloženih tematskih karata upišite vrstu kulturalne regije kojoj prikazano područje pripada.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

2

13. Kojim su brojevima na priloženoj geografskoj karti označeni nacionalni parkovi u sklopu kojih se nalaze drevne bukove šume uvrštene na Popis svjetske baštine UNESCO-a?

_____ i _____. Riječ je o nacionalnim parkovima čija su imena Nacionalni park _____ i Nacionalni park _____.

1

14. Na UNESCO-ovu popisu nalazi se i nacionalni park u kojemu je ostala sačuvana jedna od najljepših prašuma – Čorkova uvala. Ime je toga nacionalnoga parka Nacionalni park _____,

_____, a na geografskoj karti njegov je položaj označen brojem _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU S POMOĆU GRAFIČKOGA PRIKAZA DOPUNITE REČENICE.

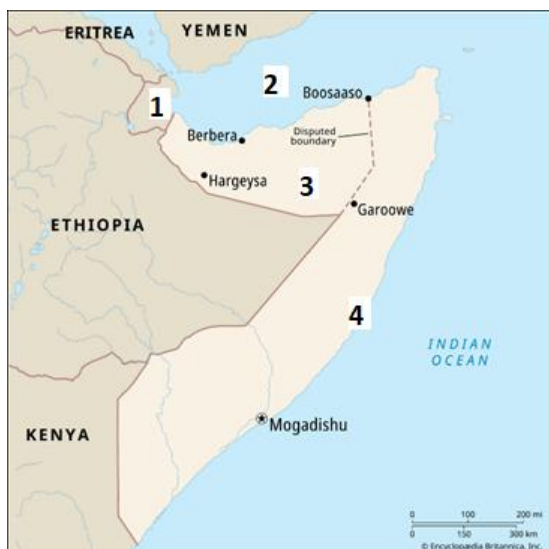
2

15. Na kruni grba Republike Hrvatske broj **4** je iznad grba povijesne pokrajine čije je ime _____, a broj **5** iznad grba povijesne pokrajine čije je ime _____. Najstariji poznati grb Hrvatske označen je brojem _____, a grb povijesne pokrajine Dalmacije brojem _____.

SLJEDEĆIH DEVET ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I FOTOGRAFIJE.

2

16. Brojkom **1** označena je država čije je ime _____, a na čijem teritoriju brojne svjetske sile poput SAD-a, Kine ili Francuske imaju vojnu bazu zbog strateški važnog položaja na Rogu Afrike kod tjesnaca Bab al-Mandab koji odvaja _____ zaljev, označen brojkom **2**, od Crvenog mora te kontrolira ulaz u Sueski kanal. Geostrateško značenje spomenute države određeno je i položajem u blizini kriznih žarišta u Africi i na Bliskome istoku.

2

17. Brojkom 3 na priloženoj geografskoj karti označena je međunarodno nepriznata država čije je ime _____, a jedna je od najsnažnijih demokracija na području Roga Afrike. Navedeni entitet odmetnuo se od međunarodno priznate države čije je ime _____ i označena je brojkom 4 na priloženoj geografskoj karti.

3

18. Na karti je crvenom bojom označena administrativna jedinica BiH čije je ime _____ koja ima iznimno geostrateško značenje jer na dva dijela dijeli entitet čije je ime _____. Osim toga, u spomenutoj administrativnoj jedinici nalazi se jedina međunarodna luka u BiH na rijeci čije je ime _____.

3

19. Na fotografiji se vidi planina na kojoj se, prema nekima, zaustavila Noina lađa nakon potopa. Ime je te planine _____ i najviša je planina u državi čije je ime _____. Ta planina sveta je u susjednoj, većinski kršćanskoj državi čije je ime _____ i čiji se glavni grad nalazi u prednjem planu na fotografiji.

20. Caprivi Liberation Army zalaže se za odcjepljenje 450 km dugačkog i 20 km širokog pojasa Caprivi od države čije je ime _____, a ta je država na priloženoj geografskoj karti označena brojkom **1**.

21. Na priloženome crtežu prikazan je obris države čije je ime _____. Oblik vladavine u prikazanoj državi nazivamo _____. Navedena država u potpunosti je okružena državom čije je ime _____.

3

22. Na priloženoj geografskoj karti prikazana je geopolitička podjela otoka čije je ime _____. Sjeverni dio otoka jedino je priznat od strane Republike _____ (upiši ime države).

Teritorij označen žutom bojom pod kontrolom je vojnih snaga države čije je ime _____ kao ostavština kolonijalne prošlosti otoka.

2

23. Na priloženoj geografskoj karti crvenom zvijezdom prikazana je lokacija najveće američke vojne baze izvan teritorija SAD-a. Ime je te vojne baze _____, a ta je baza poslužila kao inspiracija za ime svjetski poznatog njemačkog benda.

Osim Njemačke, _____ (upiši ime države) je jedina država članica Europske unije koja ima vojnu bazu u Njemačkoj.

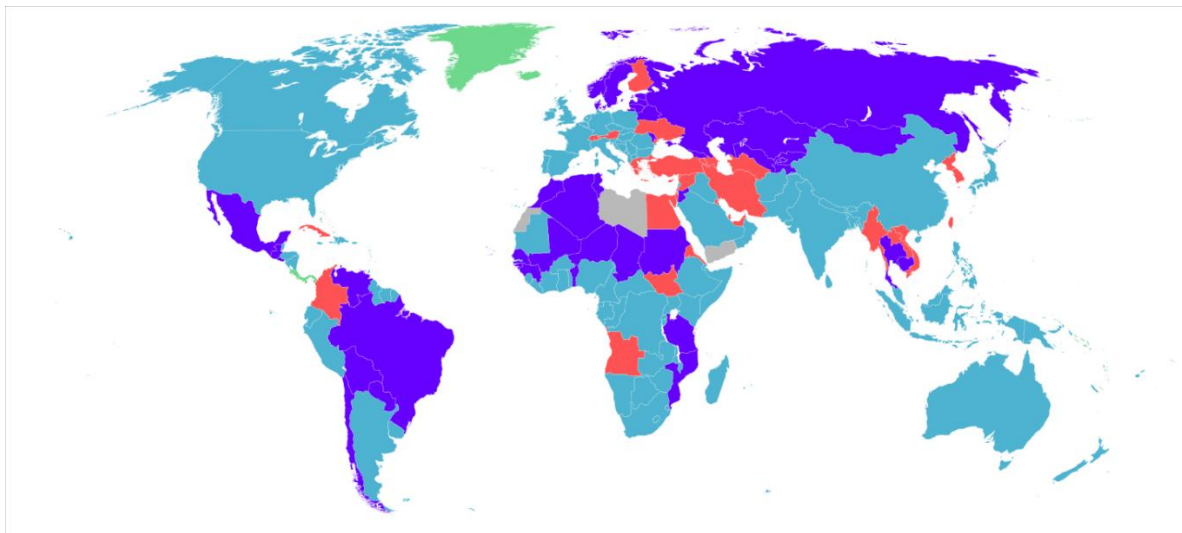

2

24. Priložena geografska karta prikazuje države svijeta prema vojnoj obvezi.

Jedina je europska država koje je članica EU-a, a nije dio NATO saveza, i svoju obranu temelji na vlastitim snagama te ima obvezni vojni rok. Ime je te države _____.

Jedina je komunistička država na zapadnoj hemisferi koja u skladu s društveno-političkim uređenjem ima obvezni vojni rok. Ime je te države _____.

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. ZAOKRUŽITE SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1

25. Koja je od navedenih rijeka u Hrvatskoj granična?

- a) Bednja b) Krapina c) Orljava d) Sutla

1

26. Koja od navedenih država ne dijeli ime s pokrajinom u susjednoj državi?

- a) Albanija b) Luksemburg c) Moldavija d) Mongolija

1

27. Strateška dubina pojam je koji se upotrebljava u vojnoj literaturi, a ako je mala, onda označuje državu na čijem su teritoriju razmjerno male udaljenosti između linije potencijalne bojišnice i glavnih populacijskih i industrijskih centara što je čini ranjivom.

Koja od navedenih država ima malu stratešku dubinu teritorija?

- a) Indija b) Iran c) Izrael d) Turska